

Pincetbeweging

Ander werk van dezelfde auteur:

Nieuw eiland

Sander Meij

Pincetbeweging

Nieuw Amsterdam

© Sander Meij 2019

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Herman van Bostelen

Foto auteur © Koos Hageraats

NUR 306

ISBN 978 90 468 2490 0

www.nieuwamsterdam.nl

Voor Jellie en Micha

BEET

diep in het gat van de grabbelton
tast ik presentjes als herinneringen af
tracht ik te raden welke ingepakte schat
zich tussen mijn vingers bevindt

7

waar ik naar reik maar niet aankom
wat ik vasthoud en weer loslaat
waar ik onwetend al tijden naar verlang
het laat nog naar zich raden hier

mijn hand trekt zich terug in het licht
en ik klem tussen duim en wijsvinger
de contouren van een klein universum
zorgvuldig verpakt in onwennig papier

iedereen denkt aan iets anders

SOP

8 wij spraken elkaar vooralsnog niet aan
 zolang we niets zeiden, was er sprake van begrip
 dat hoorde bij het lot van de vertaler in ons

 tot we de stilte alsnog verbraken
 en woorden vielen als gebrekkige druppels
 de wereld kwam tot leven, begon te bewegen
 en bandeloos barstten façades open

 onze opstand was een schreeuw om verbinding
 tussen wat we zagen, wat we dachten, wat we zeiden
 wat zonlicht ons verder te melden had
 buiten getintel op de blootgestelde huid

 vergeef me wanneer ik mezelf tegenspreek
 ik weet onder ons niet wanneer iets beklijft
 of juist knisperend als badschuim verdwijnt
 tegen de randen van kleurecht acryl

 ik meende vooral dat we moesten praten

Ondanks het feit dat je beter wist, wilde je iets voor de eeuwigheid. Iets om vast te houden. Een bescheiden beweging, een gemene deler, een manifestatie van ons alleen. Een zegelring, een aanmaning, een evoluerend aandenken. Iets onbenoembaars, een zeepbel om een hoek, een trilling die de komst van iets groters aankondigt. Een hemellichaam dat geboren wordt, tot wasdom komt en dan weer dooft, als een kaarsvlam geknepen tussen vochtige vingers, die net als wijzelf eerst nog wat tegensputtert, om zich vervolgens, al uitgedoofd, onwetend gewonnen te geven. Als een buil brak er iets in mij open door jou, ik begreep achteraf pas wat je aldoor bedoelde: dat het niet onder woorden valt te brengen.

BRONTEKST

10

als kind sprak ik zelden voor mijn beurt
mijn lengte bedroeg die van een flinke cactus
en echt populair was ik niet
ik taalde naar aandacht als een vogel naar een fiets
en ik had wel een naam maar hem spellen kon ik niet

hoe woorden vielen diende geen belang
het ging om de manier waarop ze landden
recht in onze monden waar ze leefden als
gekeelde parasieten, klaar om uit te vliegen

wat waren we minder dan nu
wat bogen we mee als gladde straten
probleemloos strooiend met citaten
een kader deed voor ons niet ter zake

we groeiden op, leerden met twee woorden spreken
en begonnen naar de draaiboeken te leven
we hadden niet door dat de zijkant van een draaiboek
niet meer dan een luchtblauwe streep is

zo'n streep was ook jij toen je moeder beduusd
de bevestiging van je bestaan bekeek
ik zeg dit omdat ik niet beter weet
dan te zoeken naar woorden om dit te vertalen
(je hebt wel een naam, maar je weet niet hoe je heet)

hoe siberisch het is om hardop te zeggen
dat iets klinkt om er stil van te worden

VAN GESLACHT TOT GESLACHT

we nemen het namenboek erbij
bladeren naar de beginletter
een voorschot op je eerste trauma

11

wij gaan aan jou vooraf
we noemen ons jong
voor de rollen omgedraaid
alles lijkt definitief

ik geloof dat ik het weet!

herkenbaar zijn onze bewegingen
herkenbaar natuurlijk behalve voor jou
verborgen nog als grondwater

mag ik het al zeggen?

je valt nog niet samen
geen naam nog gemaakt
je enige baan is een bloedbaan

wat denken jullie dat het wordt?

je bent overal zonder zichtbaar te zijn
je vorm gaat voor de inhoud uit
we slaan deze pagina om

alsof je begint aan een kind en dan denkt:
dit is al eens eerder gedaan

PINCETBEWEGING

I

12

licht, beweging, geluid
het voorwaardenpakket
de samenhang tussen de brokstukken
voelen, horen, zien.

tonische nekreflex

alles is nieuw: een zandkorrel, een kleine steen
een duim nog net een vinger

weinig wijst al op een naam
nu alles hier een kwestie van benoemen
maar nog onuitgesproken is

zinnig als het schreeuwen naar een vliegtuig
(hoe komt het van de grond)

een eerste indruk verzin je achteraf
je eerste woord geleerd van een vreemde

eindeloos pas je puzzelstukken
een vleugel, de maan, een cockpit
het schaalmodel heeft nog geen vaste vorm

je plukt het pluisje van mijn schouder
je bestaat niet uit flarden van hoe anderen je zien

tot je valt, zo mooi
zo samen met de rest
ik wens je een zachte landing

II

13

het vuiltje in mijn oog is een vliegtuig
ik stop het in mijn open mond, kauw erop

een witte streep, een zwarte stip
een splinter in het blauw

het lukte mij laatst met mijn ogen dicht
de turbulentie weg te denken

een heel klein stukje van de zon
geeft net zoveel licht als miljoenen kaarsen

er is geen boven of beneden
hoogstens zit je ertussenin

de droom van een brandende zeppelin
een drone in je bloedbaan op zoek naar de cel

groene blokjes
onwillige aders
iriskleurig ruim

alsof hier een peuter een blokkendoos

de vloer verdwijnt, de vlucht wordt val
de boerderij past nu niet langer
tussen duim en wijsvinger

III

14

de kans dat het misgaat is net zo klein
als de afstand tussen twee poolkappen

onopgemerkt neemt het af

je valt en haalt je hand open
een splinter onder je nagelriem
reist sindsdien met je mee

je wilde je zo graag aanpassen
voelde je misplaatst als waterijs
op een stokje in de vorm van een vlam

laat mij het anders eens proberen

je sluit compromissen met een andere wereld
net zolang tot je er deel van uitmaakt

laat het hem zelf maar doen

je valt maar veinst opzet
zogenaamd nonchalant
zet je de landing in

leg je je neer bij de rest
je wacht als een appel
op degene die je oppakt

Ik voel mij verbonden met water. Het kiest voor de
weg bij de weemoed vandaan, verlangt zelden terug
naar de bron. Ook ik heb niets met nostalgie.
Nostalgie is niet de dood, het is eindeloos dolen, het
is nodeloos grijpen naar te hoge vruchten en geen
grip voelen tussen je vingers. Het is herbeleven
zonder een zuchtje levensadem, zonder de gloed van
de zon op je huid. Een verleden sleep je mee
misschien, maar je komt er niet van af en je komt
er niet bij. Verleden neemt toe als een indruk.
Het zet uit als water wanneer het beviest waarmee
het de emmer doet barsten. Alles wat je weten en
vergeten wilt, komt voort uit het verlangen dit
barsten te stoppen.

DE ZEE LEEG LATEN LOPEN

16

je werkte aan een gat bij de branding
je legde een geul en een damwand aan
putte je uit in het verplaatsen van zand
dat net als je huid van kleur verschoot
naarmate je dieper kwam

het werd vloed, waarop alles
voor niets bleek geweest
hoe woedend je was op de zee

de herinnering knarst als een zandkorrel
je weet dat de strijd niet voorbij is
al was het alleen maar vanwege

BUITEN DE TUIN

wij kenden het woord remise niet
de achtertuin vormde de aarde
de hemel was 's nachts van toermalijn

17

waar het om ging was de orde van de zandbak
de slakken op de rand en je lachende broertje
dat alles tot moes kwam stampen

pas later kwamen de ambities
elke dag wilden we nieuw zijn als de zon
en de lucht bleef soms nachtenlang donker als potgrond
en aan onze handen geen gifgroene vingers
geen klauwen van goud om ons tere verzinsel
tot een vruchtbaarder kleinood te kweken

geen paradijs bleef voortbestaan
er bleek geen staketsel bestand
buiten de tuin lag een wereld klaar
die zich moeilijk liet omarmen

DE ANDEREN

18

je hoorde erbij op een middag
ging mee naar de vijver in het park
je wist nog van weinig echt veel

Vincent was tien, droeg al kistjes en rookte
als kind kon je altijd nog stoppen
zijn vader zat bij de reserves

we moesten iets doen aan de kikkers

ons kindernet was gauw gevuld
omgekeerd spartelend op de kant
werd het een nieuw soort waterdier

Vincent ging ons zijn doodsprong tonen
klom in de kastanje naast de vijver
en vloog door de lucht als een ninja

met een zompige plof landde hij op het net
spreidde zijn armen en stond

ook dit moest je kunnen in de oorlog
hij sprak alsof hem iets was aangedaan
de anderen lachten er ernstig bij

je onderbroek valt op de natte tegelvloer
naast sokken die je straks ook weer aan moet
waar heb je dit aan verdiend?

19

rond het slot van het hokje kleeft kauwgom
op de muur staat dat Nancy het doet voor een koekje
misschien komt je opa nog zo

onbekend krulhaar kleeft tussen je tenen
als gekke Vincent weer zijn zwembroek laat zakken
en tegen je schenen aan pist

je kinderlijf trilt als een windhond
de manier waarop je springt
laat het zwembadwater koud

te midden van de stilte valt pas op
het ontbreken van druk op je schouders
wie zinkt is gezien, luidt de regel

eenmaal aan de overkant
tik je aan met de vingers van je opa
je doet wat er van je wordt verwacht

daarna de troost van de paprikachips
je vingers plakken aan het zakje
de bijsmaak van chloor lucht je op

WAT WATER MEENEEMT

20

je stapt in de branding om te zwemmen
noem het naar Amerika
je bent zeven en vergeten dat je ook nog terug moet

en later die keer bij de zandafgraving
noem het een kwestie van in beweging blijven
toen de overkant weigerde dichterbij te komen

noem water voor mijn part een obstakel
je kunt hier niet verder, we zijn niet vliesvoetig
we zijn niet voor niets ooit het land op gekropen

we komen er misschien uit voort
maar ik haat het om erin te gaan
is het de angst voor de kilte beneden
het haperen van de zwaartekracht?

de schemergezichten van grensvocht
ondersteboven, bewogen totempaal
voortdurend in gevecht met zichzelf
ergens daartussen klotst daar het mijne